

1

Drūtas vyras baro gale prakaituoja. Sėdi nukoręs galvą virš dvigubos škotiško viskio porcijos, kas porą minučių pakelia akis, apsisuka, įsmeigia žvilgsnį į duris, ir rasotą odą nužvilgina dienos šviesos lempos. Jis pratisai, virpulingai iškvepia orą neva atsidusdamas ir vėl susitelkia į gėrimą.

— Ei. Atsiprašau?

Liaunuosi blizginusi taures.

— Galėčiau gauti dar vieną?

Man norisi tarstelėti, kad mintis prasta ir kad tai niekuo nepadės. Kad jis, visai įmanoma, pernelyg stipriai apgirs. Tačiau klientas stambaus stoto, iki užsidarymo likusios dar penkiolika minučių, ir pagal įmonės taisykles aš neturiu teisės jam atsakyti, todėl žengiu artyn, suimu stiklą ir prikišu prie dozatoriaus. Vyriškis linkteli butelio pusėn.

— Dvigubą, — paprašo ir riebiu delnu persibraukia drėgną veidą.

— Septyni svarai ir dvidešimt pensų.

Dabar antradienio vakaras, be penkiolikos vienuolikta, taigi „Trilapis ir dobilas“, Londono Sičio oro uoste įrengta airiška užėiga, kuri tokia pat airiška kaip ir Mahatma Gandis, netrukus baigs darbo valandas. Baras nustoja prekiauti gėrimais prabėgus dešimčiai minučių nuo tada, kai aukštyn šauna paskutinis lėktuvas, tad nūnai, be manęs, čia tėra SC107 reiso į Stokholmą ir keturiasdešimčia minučių atidėto DB224 reiso į Miuncheną laukiantys žmonės: įsitempęs jaunuolis su nešiojamuoju kompiuteriu, prie antro staliuko dvi plepančios moterys ir „Jameson's“ viskio stiklą apglėbęs vyras.

Dirbu nuo vidurdienio, nes Karlei susuko vidurius ir ji išlė-

kė namo. Aš neprieštaravau. Niekada neatsisakau likti iki vėlumos. Tyliu niūniavimu pritardama keltiškiems motyvams iš „Smaragdo salos Pano fleitų melodijų III rinkinio“, einu paimti taurių iš porėlės moterų, kurios telefono ekrane įdėmiai žiūri kažkokį vaizdo įrašą. Abi nevaržomai juokiasi, kaip būdinga gerokai įkaušusiems žmonėms.

— Mano anūkė. Gimusi prieš penkias dienas, — sako blondinė, kai ištiesiu ranką jos stiklo link.

— Žavi, — nusišypsau.

Man visi kūdikiai primena bandeles su razinomis.

— Ji gyvena Švedijoje. Kur niekuomet gyvenime nesilankiau. Bet aš privalau ten nusukti ir pamatyti pirmąjį savo vaikaitį, ar ne?

— Mes aplaistome šeimos pagausėjimą, — jos vėl prapliumpa kvatoti. — Prisdėtumėte prie tosto? Atsipūskite penkias minutes. Butelio vis tiek nespėsimė ištuštinti.

— Oi! Mums metas. Eikš, Dora.

Ekrane pasirodo pranešimas, todėl moteris susirenka mantą, ir, ko gero, aš vienintelė pastebiu, kad ryžtingai judėdamos apsaugos punkto kryptimi jos truputėlį svirduliuoja. Perkeliu taures ant baro, atidžiai apsidairau, ar dar reikia ką nors išplauti.

— Jums pagunda nekyla? — klausia savo paliktos kaklaskarės atbėgusi smulkesnė moteris.

— Atleiskite?

— Nudrožti ana ten, kai baigiasi pamaina? Šokti į lėktuvą? Mane tai tikrai apimtų, — jos vėl prajunka. — Kiekvieną mielą dieną, velniai rautų.

Atsakai profesine šypsena, kuri gali reikšti bet ką, ir nususuku į barą.

Aplink mane užsidaro bemuitės parduotuvės, virš pernelyg brangių rankinių ir „Toblerone“ šokolado, kuris pasirenkamas, kai

pamirštama nupirkti kitokių dovanų, barškėdamos nusileidžia lan-
ginės. Prie vartų Nr.3, Nr.5 ir Nr.11 sumirgėjusios aptemsta lem-
pos, paskutinius šiandienos keleivius į naktinį dangų neša žiburiais
blyksintys lėktuvai. Violeta, kongietė valytoja, stumia vežimėlį ir
lėtai siūbuoja mano pusėn, į tviskantį marmoleumą cypčioja gumi-
niai jos batų padai.

— Labas, brangute.

— Sveika, Violeta.

— Mieloji, tau nederėtų taip ilgai čia užtrukti. Turėtum grįžti
namo pas mylimus artimuosius.

Ji tą patį kartoja kas vakarą.

— Jau greit eisiu, — ištariu žodžius, kuriuos sakau kasdien.

Violeta sulinksi ir numina savo keliu.

Įsitempęs jaunuolis su nešiojamuoju kompiuteriu ir prakai-
tuojantis Škotiško Viskio Gėrikas jau dingę. Padedu stiklus į vietas
ir du sykius perskaičiuoju dienos pajamas, kol kasos turinys sutam-
pa su jos juostos rodmenimis. Duomenis brūkšteliu į sąskaitų kny-
gą, patikrinu siurblių mechanizmus, pasižymiu, kokius užsakymus
reikia atnaujinti. Tik tada atkreipiu dėmesį į drūtuolio apsiaustą ant
baro kėdutės. Prieinu prie jos ir įbedu žvilgsnį į monitorių. Keleiviai
ką tik pradėti laipinti į orlaivį, skrendantį Miuncheno reisui, todėl
panorėjusi suspėčiau jam nunešti drabužį. Vėl metu akį į ekraną ir
nuslenku prie vyrų tualetu.

— Ei? Ar ten kas yra?

Iš vidaus pasigirsta isterijos gaidų atmieštas duslus balsas. Pa-
stumi duris. Škotiško Viskio Gėrikas stovi pasilenkęs virš kriau-
klės ir vandeniui šlakstosi veidą. Jo oda balta kaip kreida.

— Jau paskelbė apie mano reisą?

— Ką tik. Jums dar liko kelios minutės.

Ketinu grįžti prie baro, bet kažkodėl sustingstu. Vyriškis įsmei-
gia į mane akis, nerimo kupinas spingsules.

— Aš nesugebėsiu... — jis čiumpa popierinį rankšluostį ir tekšnimais nusisausina veidą. — Neprisiversiu įžengti į lėktuvą.

Tylėdama lūkuriuoju.

— Turiu keliauti susitikti su naujuoju savo bosu, bet negaliu. Ir nedirštu jam prisipažinti, kad bijau skraidyti.

Vyras linguoja galva.

— Ne bijau. Šiurpstu iš siaubo.

Leidžiu durims užsiverti man įkandin.

— Kokios naujos jūsų pareigos?

Jis sumirksi.

— Hmm... aš parduodu automobilių detales. Esu naujasis vyresnysis regiono vadovas prekybai atsarginėmis variklių gembėmis.

— Skamba rimtai. Jūs užsiimate... gembėmis.

— Įmonėje dirbau labai ilgai. — Pašnekovas sunkiai nugurkia seiles. — Štai kodėl nenoriu žūti ugnies kamuolyje. Nenoriu atsišveikinti su gyvybe skriejančiame ugnies kamuolyje.

Man knieti replikuoti, kad ugnies kamuolys ne skrietų, o veikiau žaibiškai kristų, bet įtariu, kad komentaras jo nenuramintų.

Vyriškis vėl apsišlaksto veidą, ir aš paduodu antrą popierinį rankšluostį.

— Ačiū. — Virpulingai atsitusęs, jis išsitiesia stačias ir pabando susivaldyti. — Kertu lažybų, anksčiau nesate mačiusi suaugusio vyro, kuris elgiasi kaip idiotas, ar ne?

— Apie keturis kartus per dieną.

Mažutės jo akys išsprogsta.

— Apie keturis kartus per dieną man tenka krapštyti žmones iš vyrų tualetu. Dažniausiai dėl skrydžių baimės.

Jis mirkčioja žiūrėdamas į mane.

— Kaip sakau ir kitiems, dar nesudužo nė vienas lėktuvas, pakilęs iš mūsų oro uosto.

Drūtuolis trūkteli kaklą, ir sprandas įsirėžia į apykaklę.

— Išties?

— Nė vienas.

— Nebuvo... netgi smulkių avarių, tarkim, ant kilimo ir tūpimo tako?

Patraukiu pečiais.

— Atvirai kalbant, pas mus gan nuobodu. Žmonės išskrenda, pasiekia kelionės tikslą ir po kelių dienų parsigauna atgal. — Nugara įsiremiu į duris ir jas kiek pradarau. Vakaraš išvietės atsiduoda neką malonesniu kvapu negu rytais. — Beje, aš asmeniškai manau, kad jums gali nutikti ir baisesnių dalykų.

— Na, jūs greičiausiai teisi.

Vyras apsvarsto išgirstus žodžius, pašnairuoja į mane.

— Keturis per dieną?

— Kai kada daugiau. O dabar atleiskite, bet aš privalau grįžti prie baro. Nieko gero nebus, jei mane pastebės per dažnai išeinančią iš vyrų tualetu.

Pašnekovas nusišypso, ir aš akimirką pamatau, koks jis būtų kitomis aplinkybėmis. Iš prigimties entuziastingas ir linksmas žmogus. Profesionalas, žemyne gaminamų automobilių detalių pardavimų srityje pasiekęs karjeros aukštumų.

— Žinote, jei neklystu, jau skelbia apie laipinimą į jūsų reiso lėktuvą.

— Jūs įsitikinusi, kad man nieko blogo neatsitiks?

— Aišku, neatsitiks. Šios avialinijos itin saugios. Pati kelionė pareikalaus tik poros jūsų gyvenimo valandų. Klausykit, SK491 nusileido prieš penkias minutes. Eidamas link savo išvykimo vartų susidursite su palydovais ir palydovėmis, kurie trauks namo, plepės tarpusavyje ir juoksis. Jiems orlaiviai iš esmės nesiskiria nuo autobusų. Kai kurie skraido po du, tris, keturis kartus per dieną. Tie žmonės nėra kvaili. Į lėktuvus neliptų, jeigu šie nebūtų patikimi, teisingai?

— Nesiskiria nuo autobusų, — kartoja jis.

— Net, sakyčiau, ore kur kas saugiau.

— Tai jau tikrai, — vyriškis kilsteli antakius. — Keliuose pilna bepročių.

Pritardama sulinksiu.

Jis pasitaiso kaklaraištį.

— O pareigos iš tiesų rimtos.

— Būtų apmaudu jas prarasti dėl smulkmenų. Pasijusite geriau atsiplėšęs nuo žemės ir apsipratęs su skrydžiu, — patikinu.

— Gal ir taip. Ačiū...

— Luisa, — prisistatau.

— Ačiū, Luisa. Jūs labai maloni, — sako ir mažliai nužvelgia mane. — Galbūt... hmm... kada nors drauge išgertume?

— Regis, girdžiu, kaip skelbia apie laipinimą į jūsų lėktuvą, sere. Plačiau atidarau duris, leisdama jam praeiti.

Žmogus sukinkuoja galva, kad nuslėptų sąmyšį, ir ima krapštytis plekšnodamas per savo kišenes.

— Ką gi. Hmm. Tuomet... man laikas keliauti.

— Sėkmės su gembėmis.

Mudu atsisveikiname. Prabėga dar dvi minutės, kol susivokiu, kad jis apvėmė visą trečiąją kabiną.

Namo grįžtu penkiolika po pirmos nakties, atsirakinu duris ir smunku į tylų butą. Darbo drabužius pakeičiu pižaminėmis kelnėmis ir palaidine su gobtuvu, atsidarau šaldytuvą, išsiimu butelį baltojo vyno ir prisipilu taurę. Gėrimas toks rūgštus, kad man sutraukia lūpas. Idėmiai perskaitau etiketę, ūmai suvokiu tikriausiai atkimšusi butelį vakar ir pamiršusi užkimšti, nusprendžiu, kad dėl tokių niekų neverta kvaršinti galvos, pasiimu gėrimą ir drimbu į fotelį.

Ant židinio atbrailos padėti du atvirukai. Vienas gautas iš tėvų — sveikinimas su gimtadieniu. Mamos „geriausi linkėjimai“ varsto mane kaip peilio dūriai. Kitas — nuo sesers, ji siūlėsi drauge su

Tomu savaitgalį atvažiuoti į svečius. Prieš pusmetį. Balso pašto dėžutėje tėra du pranešimai. Vienas nuo odontologo, kitas — ne.

Labas, Luisa. Čia Džaredas. Mes susipažinome „Purvinosios anties“ bare? Buvo visai neblogai [girdėti prislopintas juokas]. Aš tik... na, žinai... man patiko. Nieko prieš, jei vėl susitiktume? Mano numerį turi...

Kai butelis ištuštėja, pasvarstau, gal nusipirkti dar vieną, bet nenoriu eiti laukan. Nenoriu, kad Samiras iš kiaurą parą veikiančios maisto parduotuvės laidytų juokelius apie „Pinot Grigio“ butelius, kuriuos vis perku. Nenoriu su niekuo šnekėtis. Jaučiuosi mirtinai pervargusi, bet žinau, kad užmigti neleis mane slegiantis, svaigulį kurstantis nuovargis. Minutėlę galvoju apie Džaredą ir jo neįprastos formos nagus. Ar man kelia nerimą tie keisti nagai? Žiopsodama į plikas svetainės sienas staiga sumetu, kad privalau įkvėpti oro. Taip, reikia įkvėpti gryno oro. Koridoriuje atsidarau langą, išlendu ant priešgaisrinio laiptatakio ir imu kopti aukštyn, kol užsikariu ant stogo.

Kai prieš devynis mėnesius pirmąsyk čia atvykau, nekilnojamojo turto agentas parodė sodelį, kurį ant namo įrengė ankstesni nuomininkai, viršun užkėlę švino imitacijos dekoratyvinius vazonus ir suoliuką. „Oficialiai šis sodelis nėra jūsų, — paaiškino, — bet tik iš jūsiškio buto įmanoma tiesiu taikymu patekti ant stogo. Šioje vietoje netgi galėtumėte rengti vakarėlius.“ Įsistebeilijau į jį spėliodama, ar aš tikrai panaši į vakarėlių mėgėją.

Augalai seniai sudžiūvę ir nuvytę. Regis, esu prasta prižiūrėtoja. Dabar stoviu ant pastato ir dairausi į mirgančią Londono tamsą. Aplinkui gyvena, alsuoja, valgo, kivirčijasi milijonai žmonių. Milijonai gyvybių, visiškai nesusijusių su manimi. Tai kursto nejaukią ramybę.

Gatvių žibintuose tviska natrio garų lempos, naktį orą varsto didmiesčio garsai, kažkur riaumoja varikliai, trinkteli duralės. Už keliolikos mylių į pietus mentėmis niršiai čeksi policijos sraigtaspar-

nis, savo prožektoriaus spinduliu jis šukuoja tamsybes ir vietiniame parke ieško pasprukusio piktadario. Tolumoje kaukia sirenos. Jos plyšauja nuolat. „Labai greitai pasijusite kaip namuose“, — tikino nekilnojamojo turto agentas. Kone prajukau. Miestas man atrodo svetimas, kaip visada. Tiesą sakant, pastaruojų metu taip jaučiuosi bet kokioje vietoje.

Kiek padvejojusi užlipu ant parapeto ir į šonus pakeliu rankas lyg truputėlį apgirtusi lyno akrobatė. Viena koją statydama priešais kitą, slenku betoniniu paviršiumi, ištiestų mano galūnių gyvaplaukius kedena vėjelis. Kai įsikėliau į butą, mane kaip niekad stipriai prislėgė neviltis, ir anuomet kartais ryždavausi parapetu pereiti palei visą namo sieną. Nusigavusi iki jos galo pratrūkdavau kvatoti į nakties dangų. *Matai? Aš stoviu ant prarajos krašto — gyvenu! Vykdaui tavo nurodymus!*

Laipiojimas ant stogo tapo slaptu įpročiu: viršuje mane supa miesto pastatų kontūrai ir raminanti tamsa, esu anonimė ir žinau, kad niekas nenutuokia, kas aš tokia.

Kilsteliu galvą jausdama naktinio vėjo dvelksmą, klausydamasi iš apačios sklindančio juoko ir slopių dūžtančio butelio garsų, matau link centro vinguriuojantį eismą, begalinį raudonų užpakalinių žibintų srautą, automobilių arteriją. Sąlygiška ramybė pakimba tik tarp trečios valandos nakties ir penktos ryto, mat nusitašėliai jau drybso lovose, restoranų virtuvių šefai būna atsikratę baltų savo apdarų, o barai — užsklendę duris. Tomis valandomis tylą trikdo nebent naktimis bildantys sunkvežimiai, netoliese atsidaranti žydiška kepyklėlė, duslus švelnus dunkstelėjimas, vilnijantis nuo laikraščių ryšulių, kai šie virsta iš juos išvežiojančių furgonų. Aš atpažįstu menkiausius krustelėjimus, nes nebegaliu užmigti. Apačioje, „Baltojo žirgo“ aludėje, pilnoje hipsterių ir istendiečių, vyksta uždaras pobūvis, prie jos durų riejasį porelė, kitoje Londono pusėje veikianči centrinė ligoninė priima negaluojančius, sužalotuosius ir tuos, kurie vargais negalais ištvėria dar vieną dieną. Viršuje tėra grynas

oras ir tamsumos, aukštybėse skrieja „FedEx“ krovininis lėktuvas, iš Londono Hitrou oro uosto lekiantis į Pekiną, ir į naujus kraštus traukia begalė keleivių, tokių kaip ponas Škotiško Viskio Gėrikas.

— Pusantrų metų. Ištisi pusantrų metų. Kiek dar laiko turėtu prabėgti? — kreipiuosi į tamsą. O, štai ir jis, viduje netikėtai užviręs pyktis. Pasislenku per kelis žingsnius į priekį, akis nudūrusi sau po kojomis. — Nes aš nejaučiu, kad gyvenu. Nė iš tolo nejaučiu.

Pora žingsnių pirmyn. Dar du. Šįvakar pasieksiu kampa.

— Po velnių, tu nedovanojai man naujo gyvenimo. Tiesiog iš-taškei senąjį. Į šipulius. Ką man daryti? Kada pasijusiu...

Išskečiu rankas, kurių odą gnaibo nakties vėsa, ir suvokiu vėl liejanti ašaras. — Dėjau ant tavęs, Vilai, — pakuždomis pratariu.

— Dėjau už tai, kad mane palikai.

Sielvartas atplūsta it galinga, triuškinanti banga. Kai į ją panyru, šešėliuose nuskamba balsas:

— Nemanau, kad tau derėtų ten stovėti.

Perpus apsisuku, ant priešgaisrinio laiptatakio įžiūriu blyškų smulkų veidą ir išplėstas tamsias akis. Apstulbštu, mano koja slysteli nuo parapeto, ir aš visu svoriu palinkstu virš atviros erdvės. Krūtinėje suspurda širdis, ir dar po akimirkos kūnas nušvilpia žemyn. Staiga tarsi sapnuodama košmarą atsiduriu nesvarumo būsenoje, skrodžiu naktinį orą ir krentu į bedugnę, kojomis maskatuoju sau virš galvos ir girdžiu riksmą, tikriausiai savo...

Pokšt.

Mane apgaubia juoduma.